జీవితానికొక జోడు

మూర్తికి ఆనాడు కోర్టులో వాదించవలసిన కేసు ఉంది. అతడు కోర్టుకు రాగానే ఏదో విషయంలో సలహా అడగాలనుకున్నాడు శ్రీకంఠం. మరో ఇద్దరు లాయర్లు కూడా అతడికోసం ఎదురు చూశాడు.

మూర్తి రాలేదు.

మరో కేసు నడుస్తోంది.

కోర్టు నుంచి వచ్చేటప్పుడు ప్రధాన న్యాయాధిపతి పి.ఏ ను చుట్టుముట్టి "ఇవాళ మూర్తిగారి కేసు ఉండాలి కదా? ఆయన రాలేదేం? మరో కేసు చేపట్టారు?" అంటూ అడిగారు.

"ఆయన తన కేసును పదిహేను రోజులు వాయిదా వేయించుకున్నారు" అంటూ తన ఫైల్సు సర్దుకుని జడ్జీగారి కారులో ఎక్కాడు.

సాధారణంగా మూర్తి కోర్టుకు రాని రోజంటూ లేదు. ఒక నిమిషం కూడా ఆలస్యం చెయ్యడు.

అసలు మూర్తికీ శ్రీకంఠానికీ అరమరికలు లేవు. ఏమాటయినా శ్రీకంఠం చెవిన ముందువేస్తాడు.

తన కేసును పదిహేను రోజులు వాయిదా వేయించుకునేటంతటి పని ఏం వచ్చింది? ఊరుములూ ఇళ్లూ ఎక్కడా లేవు- పోనీ- చూసుకోవటానికి వెళ్లాడా అంటే. దగ్గర బంధువులూ లేరు- ఏదయినా ఆపద వచ్చిందేమో ననుకోవటానికి.

ఇంటికి వెళ్లితే ఇల్లు తాళమువేసి ఉంది.

మరి నాలుగు రోజులకు ఇద్దరు లాయర్లు శ్రీకంఠం దగ్గరికి వచ్చారు ఏదో అడగాలని. సాధారణంగా వాళ్లిద్దరూ శ్రీకంఠం కార్లో వెళ్లుతూ ఉంటారు. ఆరోజు

కారెక్కబోతూ "ఏమండీ. సుమిత్రగారు ఇవాళ రాలేదేం? ఆమె కేసుంది ఇవాళ" అడిగారు.

"నాకు తెలియదు ఆవిడగారి సంగతి" అన్నాడు జనసందోహం మధ్య నుంచి కారు మెల్లగా నడుపుతూ.

ఎందుకో ఎందుకో అన్నట్టు ముఖాలు పెట్టారిద్దరూ.

వరుసగా నాలుగురోజులపాటు సుమిత్ర కోర్టులో కనబడకపోవటంతో ఆ విషయం అందరి దృష్టిలోకీ వచ్చింది. ఆమెకూడా కోర్టుకు హాజరు కాకుండా ఉండదు.

ఏం కారణమో? ఎవరిలో వారు ప్రశ్నించుకున్నారు.

ఒకనాడు హఠాత్తుగా శ్రీకంఠానికి ఇదేమిటి మూర్తి రావటం లేదనుకుంటుంటే సుమిత్రగారు కూడా రావటంలేదు? అనిపించింది.

వాళ్లిద్దరినీ మరో నాలుగురోజుల తరువాత ఎవరూ జ్ఞాపకం అంతగా చేసుకోలేదు. మొదట మొదట కలిగిన కుతూహలం తరువాత అందరిలోనూ దానంతట అదే నమసిపోయింది.

సరిగ్గా మూర్తివెళ్లిన పదమూడో రోజున కోర్టులో అతడు కనబడేసరికి అందరూ "ఎక్కడికెళ్లావు? ఎక్కడికెళ్లావు?" అంటూ ప్రశ్నల వర్షం కురిపించేశారు.

మూర్తి అదోలా నవ్వుతూ "చెప్తాగా?" అంటూ దాటవేశాడు.

బాగా గమనించి చూసిన వాళ్లకు సుమిత్రకూడా అనాడే కోర్టులో కనబడ్డది.

ఆ మరునాడు అందరికీ అల్పాహార విందు జూబిలీహాల్లో- మూర్తీ సుమిత్రల పేర్లతో.

అందరికీ ఆశ్చర్యమేననిపించింది. అందరినీ ఆ విషయం విస్మయపరచింది. ఎంత కుతూహలంగా ఉందో? వాళ్లిద్దరినీ "ఏమిట్రా ఇది?" అని అడిగెయ్యాలని కొందరికి. కొందరికి "ఇప్పుడా మీకు పెళ్లి?" అని వెక్కిరించాలనిపించింది. మరికొందరికి "కర్రచేతికి వచ్చాక చేసుకోలేదు ఇంకా నయం" అనిపించింది.

ఇంత మందిని ఇలా సంభ్రమంలో ముంచెత్తిన మూర్తి ఏభయి ఆరేళ్లవాడు. అంతస్థూలకాయం కాదు. కాని తలంతా ఎప్పుడో నెరిసింది. అయినా చూడటానికి బాగా ఉంటాడు. హుందాగా ఉంటాడు. స్నేహపాత్రుడు.

అతడు ఇంతవరకూ ఎందుకు పెళ్లి చేసుకోలేదో ఎవరికీ తెలియదు. భగ్న ప్రేమికుడు కాదు పెళ్లి అయ్యే వయసులో సంబంధం చూసి బలవంతంచేసి పెళ్లి చేసే పెద్దలు లేకపొయ్యారు. వారాలు చేసుకుని, విరాళాలు పోగుచేసుకునీ చదువు కున్న వాళ్లను ఎవరు పట్టించుకుంటారు? ఏ బంధువుల కంటికీ అతడు ఆనలేదు. కన్యల తండ్రులకూ కన్యలకూ అంతకంటె ఆనలేదు. ఆ తరువాత అతడు పెళ్లి మాటే ఎత్తుకోలేదు. ఇంచుమించుగా విస్మరించాడనుకోవచ్చు.

పార్టీకి వచ్చిన వారంతా ముందు వధూవరుల దగ్గరికి వచ్చి శుభాకాంక్షలు తెలిపి వాళ్లను ఎగాదిగా చూసి ఉపాహారాల బల్లల దగ్గరికి వెళ్లారు.

వధూవరులకేం? ఆరోగ్యంగా ఉన్నారు. చూడటానికి చక్కగా ఉన్నారు. దాంపత్యానికి కావలసినదేమిటి? కాని కొందరు వాళ్లను చూసి చిరునవ్వులు ఒలకపోశారు.

అయితే స్వీట్సు తిన్న తరువాత కాఫీలు త్రాగేటప్పుడు కొందరికి తోచింది "ఈ మూర్తి ఈ వయసులో ఏభయ్యేళ్లు సమీపిస్తున్న సుమిత్రను పెళ్లి చేసుకోవట మేమిట"ని.

"వివాహానికి ఓ వయసంటూ ఉంటుంది కదా?" అని కొందరి మనసుల్లో ఊహలు పరుగులు తీస్తున్నాయి."

"వివాహానికి వయసుతో నిమిత్తమేమిటి? జీవితంలో ఎప్పుడు ఎవరిని చేసుకోవాలనుకుంటే అప్పుడే వివాహం చేసుకోవచ్చు. ఇదేం పూర్వకాలమా? చట్టంలో కూడా వివాహానికి కింది లిమిట్ ఉందిగాని పై లిమిట్ లేదుగా? మన మూర్తి ఇప్పుడయినా చేసుకున్నాడు" అని సంతోషించిన వారూ ఉన్నారు.

పార్టీ ముగిసే ముందర "వీళ్లిద్దరూ తమ పిల్లలకు పెళ్లి చేసిన వాళ్లలా ఉన్నారు" అన్నాడు ఒకాయన. ఆయనను గురించి అందరూ అనేమాట అతడికి మాట్లాడే పద్ధతి తెలియదనీ పల్లెటూరి అనాగరీకుడనీను.

పార్టీ హడావడి అయిపోయింది. పెళ్లి తంతూ హనీమూన్ ట్రిప్పు అంతకు ముందే అయిపోయ్యాయి. ఇదివరకూ ఇద్దరూ చెరిఒక కారులోనూ వచ్చే మూర్తీ సుమిత్రలు ఇప్పుడు ఒక కారులో వస్తున్నారు. మూర్తి ఇల్లు ఖాళీచేసి సుమిత్ర యింటికి మారాడు. అతడికి ప్రత్యేకంగా మేడమీద భాగం ఖాళీచేసి ఇచ్చారు. సుమిత్ర లైబ్రరీ రూమ్ ఆఫీసు రూమ్ ప్రక్కన మూర్తికి రెండుగదులు ఏర్పాటయ్యాయి. మూర్తి పేరుగల బోర్డు గేటుకు మరొక ప్రక్క పెద్దక్షరాలతో వేలాడుతున్నది.

సుమిత్రకు తండ్రి మాత్రమే ఉన్నాడు. ఆయన కాలంనాటి నౌకర్లు ఉన్నారు. ఆయన అలవాట్లు తెలిసిన నౌకరు ఒకడు ప్రత్యేకం ఆయన గదిలో ఉండి ఏది కావాలన్నా అందిస్తూ ఉంటాడు. ఆయన డెబ్భై సంవత్సరాలున్నా హిందూ పేపరు మొదటినుంచి చివరవరకూ చదువుతాడు. లా జర్నల్సు చదువు తాడు. కూతురితో ప్రతిరోజూ ఆనాడు కోర్టులో జరిగిన సంగతులన్నీ అడిగి తెలుసు కుంటాడు చర్చిస్తాడు.

"ఆయన పాయింటు సరిగా అర్థం చేసుకోలేదమ్మా?" అంటాడొకసారి. "తొందరపాటు పనికిరాదంటాడొక"సారి.

ప్రతిరోజూ కూతురికి సలహాలిచ్చి జాగ్రత్తలు చెప్పి కోర్టుకు పంపుతాడు.

"నాన్నా, నేను ప్రతికేసూ గెలుస్తుంటే "నీవే నాకు ట్రైనింగ్ ఇస్తున్నా రని అందరూ అనుమా నిస్తున్నారు" అంటుండొకొక్కసారి సుమిత్ర గునుస్తూ.

"శిక్షణతో పైకి వస్తే మంచిదేగా?" అంటాడాయన నవ్వుతూ.

"నీతో సమానస్థులెవరయినా ఉన్నారా?" అని అడుగుతాడాయన.

"ఓ ఆయన ఉన్నాడు మూర్తి అని" చెప్పింది.

నిజానికి కోర్టులో సుమిత్ర సామాన్యంగా ఎవరితోనూ ఎక్కువగా మాట్లా డదు అందరితో ముభావంగా ప్రవర్తిస్తుంది.

కాని మూర్తికేసులు గెలుస్తుంటే ఆమెకేదో సన్నటి ముల్లు గుండెల్లో గుచ్చుకున్నట్టుండేది.

ఆనాడు లాయరు సుమిత్ర కోర్టుహాలంతా దద్దరిల్లిపోయేటట్టు వాదిస్తోంది.

"భార్యను గొంతుపిసికి చంపి మీద కిరసనాయిలుపోసి అగ్గిపుల్ల గీచి పడేశావు. ఆ తరువాత వాకిలి తలుపు గొళ్ళెంపెట్టి పెరటి తలుపు దగ్గరగా వేసి పారిపోయావు. ఆవెళ్ళేటప్పుడు నీషర్టు అంచులు తలుపుకున్న మేకులకు పట్టుకున్నాయి. నీవు పరుగెత్తటంలో ఆ అంచులు మేకులకు ఉండిపోయాయి. ఇవిగో ఆ ముక్కలు మి లార్డ్. ఇతడే ఆమెను చంపాడని నిరూపించటమయింది కనుక తనను నమ్మిన భార్యను చేతులారా చంపిన ఈ నిందితుడికి ఆ జన్మఖైదు విధించమని కోరుకున్నాను."

"చూడండి. మూర్తిగారూ. నేనే గెలిచాను" అన్నట్టు ఆయన వైపు విజయగర్వంతో చూస్తూ ముఖాన్ని చేతిరుమాలుతో అద్దుకుంది.

సుమిత్ర కట్టుకున్న నీలం పట్టుచీరె ఎప్పుడూ వాడుకునేదే కాని ఆనాడు ఆ పట్టుచీరె జరీ అంచులు మెరిసిపోతున్నాయి. దానిమీద ఆమె ధరించిన నల్లగౌను ఎప్పటికంటె హుందాగా ఉంది. తలవెంట్రుకలు అక్కడక్కడ వెండితీగెల్లా మెరుస్తున్నాయి. మామూలుగా దువ్వుకుని ముడివేసుకుంది. అంత తెలుపు కాకపోయినా చామనచాయగా కనబడే సుమత్ర అలవాటుగా పెట్టుకున్న పావలా కాసంత బొట్టు కొట్ట వచ్చినట్టుగా కనబడుతోంది. నిండయిన చెంపలకు రెండుప్రక్కలా ఎలక్ట్రిక్ బల్బుల మాదిరిగా రవ్వలకమ్మలు ధగధగ మెరిసిపోతున్నాయి. ఆమె తల తిప్పినప్పుడల్లా తళతళ మెరిసిపోతున్నాయి.

ఆమెది ఎప్పటి అలంకారమే కాని ఆనాడు ఆ అలంకారమే మరీ దీప్తిమంతంగా ఉంది.

తన వాదన ఓడిపోయేటట్లుగా ఉన్నా ఆమెను చూస్తున్న కొద్దీ మూర్తికి అలాటి భావం కలగటంలేదు. ఏమిటో- ఆమెను కొత్తగా ఆనాడే చూస్తున్నట్టుగా చూడటం మొదలుపెట్టాడు.

నీ అనుభవమంతా ఇవాళ ఏమయింది? ఏరి ఏరి తీసిన నీ పాయింట్లన్నిటినీ నేను కొట్టిపారేశానంటున్నాయి ఆమె చిలిపి కళ్లు నవ్వుతూ.

మూర్తి ఆమె వైపొకసారి చూసి తల దించుకున్నాడు.

అతడికి మొదటినుంచీ తనకెదురు వాదించేవాళ్లే లేరని తల విసురుకుంటూ నడిచే అలవాటు. నిజానికి ఆయన వాక్పటిమ కూడా అంతటిదే. మూర్తి చేపట్టిన కేసుకు ఎదురు వాదించాలంటే ఇంతవరకూ ఏ లాయరూ ముందుకు రాలేదు.

సుమిత్ర లాయరుగా హైకోర్టులో అడుగుపెట్టింది. ఆమె తండ్రి శ్రీమన్నారాయణ చేతిక్రింద జూనియరుగా పనిచేసింది. వాదనలోని మెలకువలన్నీ కరతలామలకం చేసుకుంది. చిరునవ్వుతో ప్రారంభించిన వాదనను ఆవేశంతో గంభీరంగా పాయింటు తరువాత పాయింటును తీసుకుని హాలు మారుమ్రోగేటట్టు చర్చించి ముగిస్తుంది. భాష తెలియకపోయినా ఆ వాక్ప్రవాహానికి సమ్మోహితులవుతారు ప్రేక్షకులు.

సుమిత్ర వచ్చినప్పటినుంచీ మూర్తి వాదనలో పటుత్వం తగ్గుతోందేమిటని తోటి లాయర్లు గుసగుసలు మొదలుపెట్టారు.

అసలు మూర్తే వాదించటంలో వెనకటి శ్రద్ధ వహించటం లేదని అతడి సన్నిహితుడైన శ్రీకంఠం బాధపడుతూ ఉంటాడు.

ఏమిటి? ఈ పాయింటు మన మూర్తికి తోచలేదా?

ఇలా మూర్తి వాదించలేడా?

ఇంతకంటె బాగా చురుకైన వాదనిపించుకున్న మన మూర్తికి ఏమయింది ఈ మధ్య?

ఇలా ఆలోచిస్తూ ఉంటాడు శ్రీకంఠం. నిరాశా నిస్పృహలకు లోనై అప్పుడప్పుడు హెచ్చరించటం మందలించటం కూడా జరుగుతోందీమధ్య. ఇద్దరి మధ్య కాలేజీలో చదువుకుంటున్నప్పటినుంచీ ఉండే చనువుకొద్దీ చివాట్లు కూడా పెడుతున్నాడు.

ఆనాటి కేసులో ఓడిపోయిన మూర్తి ఎప్పటి మాదిరిగా తను చేపట్టిన కేసు గెలిచినప్పుడు పెట్టే నవ్వుముఖంతో అందరిపైపూ చూస్తూ ఇంటికి కారు నడుపుకుంటూ వెళ్ళాడు. ఇద్దరు ముగ్గురు లాయర్లను వాళ్ళ ఇళ్ళదగ్గర దిగబెట్టాడు. మరునాడు చిరునవ్వుతోనే కోర్టుకు వచ్చి అందరినీ పలకరించాడు.

బార్‌కౌన్సిల్లో అతడు ప్రముఖుడు. చీటికీమాటికీ ఏదోమిషమీద పార్టీలు ఇస్తూ ఉంటాడు. అతడు ఒంటరిగాడు. కబ్బులోనే పదిగంటలు దాటేవరకూ కాలక్షేపం చేసి ఇంటికి వెళ్ళగానే భోజనంచేసి పడుకుంటాడు. కేసులు వచ్చినప్పుడు మాత్రం రాత్రిళ్ళు పొద్దుపోయేవరకూ తన లైబ్రరీలో కూనిగారాలు తీస్తూ పుస్తకాలు తిరగవేస్తూ ఉంటాడు.

విజయనగరం నుంచి పార్టీలు వచ్చారొకసారి. అవతల పార్టీవాళ్ళు పేరు మోసిన లాయర్ని ఎక్కడినుంచో పిలిపించుకుని పెట్టుకున్నారు. ఈ పార్టీవాళ్ళ ముఖాలు వేలాడేసుకున్నారు. అయినా అఖరి ప్రయత్నంగా మూర్తి దగ్గరికి వచ్చారు.

అది పార్టిషన్ కేసు. పదేళ్ళ మైనరు ఉన్నాడు. ఈ మైనరు తన అన్నకు పుట్టినవాడు కాదని పినతండ్రి ఏవో కొన్ని ఉత్తరాలు సేకరించాడు. పైగా అన్న చనిపోయిన ఏడు నెలలకు పిల్లవాడు పుట్టాడు. ఈ మైనరు, అతడి తల్లి వైపు వాళ్ళు మూర్తిని సంప్రతించారు. అందుకు తగిన ఆధారాలూ సాక్ష్యాలు ఆయనకు ఒప్పగించారు.

ఒకనాడు ఆమైనరును తీసుకుని తల్లి కూడా వచ్చింది. కన్నీటితో తన గాథంతా చెప్పింది మూర్తితో.

"ఆలోచించి చెబుతాను" మూర్తి ఆనాటికి వాయిదా వేశాడు. మరునాడు వాళ్లు వచ్చేసరికి మూర్తి కేసంతా చదివి "మీకేం భయంలేదమ్మా. న్యాయం మీ వైపు ఉంది. మీ కేమీ భయంలేదు." అంటూ ఆమెకు ధైర్యం చెప్పాడు. ఆమెకు రావలసిన ఆస్తి ఆయిదారు లక్షల విలువగలది. ఆయనకు పాతికవేలు ఫీజు మాట్లాడుకుంది. అప్పటికప్పుడు రెండు వేలిచ్చింది.

మూర్తి చాలా ఆరోగ్యం కలవాడే కాని హఠాత్తుగా జ్వరం వచ్చింది. అప్పటికి సరిగ్గా పదోరోజున కేసు మొదట హియరింగు.

మైనర్‌తల్లి సీమంతినీదేవి మళ్లీ ఆయనను చూడటానికి వచ్చింది. మూర్తిని చూడగానే ఆమె గుండె జారిపోయినట్లయింది. ఇతడు లేచి తన కేసు గెలిపించగలడా? తీరా సమయానికి ఇట్లా జరిగిందేమిటి?

ఆమె అక్కడ కూర్చుని ఉండగానే డాక్టరు వచ్చాడు.

"టైఫాయిడ్ కావచ్చు. మీరు పడక మీదనే ఉండాలి," అన్నాడు.

మూర్తి సీమంతినదేవి సందేహాన్ని గ్రహించాడు. ఆమెకు అన్యాయం జరగకుండా చూడాల్సిన బాధ్యత తనది. ఆ బాధ్యత తనుగాని మరెవరైనాగాని నిర్వహించి ఆమెకు న్యాయం చేకూర్చాలి.

వెంటనే సందేహాలు, ముఖమాటాలూ అభిమానాలూ అహంకారాలూ అన్నీ వదిలిపెట్టి సుమిత్రకు ఫోనుచేసి ఒకసారి తన యింటికి రమ్మని వేడుకోలుగా అడిగాడు.

ఎప్పుడూ తనను సాటిలాయరుగా పరిగణించని ఆయన ఫోను చేశాడంటే ఏ కేసులోనో అతడికి సందేహాలు వచ్చి ఉంటాయనుకుంది సుమిత్ర. కనీసం ఇప్పుడయినా తనకు ఆయన దృష్టిలో గుర్తింపు వచ్చిందని సంతోషించింది.

చేతులతో తల వెంట్రుకలు సవరించుకుని చుక్క లున్న సాదా చీరె కట్టుకుని కారులో బయలుదేరింది.

మూర్తి యింటికయితే వెళ్ళిందిగాని-ఆయన ఇంట్లో ఎవరెవరున్నారో ఆమెకు తెలియదు. ఆయన వ్యక్తిగత జీవితాన్ని గురించి బొత్తిగా తెలియదు.

సంకోచిస్తూ ఇంట్లో అడుగుపెట్టింది. నౌకరు మూర్తి గదిలోకి తీసుకు వెళ్లాడు. మూర్తిని చూస్తూనే ఉలిక్కిపడ్డది.

మంచానికి అంటుకుపోయినట్లున్నాడు. పెద్ద మంచం- దానిమీద ఫోమ్‌బెడ్- అతడు పడుకున్నంత మేరా గుంటగా ఉంది. పట్టుశాలువా మెడవరకూ కప్పుకున్నాడు. ముఖం పీక్కుపోయింది. కళ్లు గుంటలు పడ్డాయి.

ఆమెను చూడగానే "నమస్కారం. కూర్చోండి" అని మంచానికి ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీ చూపించాడు మూర్తి.

ఆమె విస్మయపడుతూ కుర్చీలో సర్దుకుని కూర్చుంది

ఎవరో చెప్పినట్టుగా వంటమనిషి కాఫీ తీసుకువచ్చి ఆమె పక్కగా ఉన్న టీపాయి మీద ఉంచాడు.

కాఫీ అట్లా ఉంచి "ఏమిటి సంగతి? ఎందుకు పిలువనంపారు?" మెల్లగా అడిగింది సుమిత్ర.

తన దిండు దగ్గరున్న గంట నొక్కాడు మూర్తి. వెంటనే గుమాస్తా వచ్చాడు. అంతా ఆమెతో చెప్పు అన్నట్టుగా కళ్లతో సైగచేశాడు మూర్తి.

గుమాస్తా ఆమెకు సమీపంలో నిలబడి "అయ్యగారికి జ్వరంగా ఉంది. డాక్టరుగారు కొన్నాళ్లు మంచమ్మీదనే ఉండి మందులు జాగ్రత్తగా తీసుకోమన్నారు. ఈ జ్వరం రాకముందు ఒక కేసు అయ్యగారు చేపట్టారు. పది రోజులలో మొదటి హియరింగు. ఆ కేసు మీరు చేతిలోకి తీసుకుని గెలిపించాలని అయ్యగారు చెప్పమన్నారు. ఫీజు పాతికవేలు. రెండువేలు ముట్టాయి" అంతా చెప్పానన్నట్టు మూర్తి ముఖంలోకి చూశాడు గుమాస్తా.

ఫైలు తెచ్చివ్వు అన్నట్టు చేతిసైగ చేశాడు మూర్తి. అతడు తెచ్చేటంతలో కాఫీ తీసుకోమని చేత్తో చూపించాడు సుమిత్రకు.

ఆమె కాఫీ తీసుకోగానే మూర్తి ముఖంలో చిరునవ్వు మెరిసింది.

ఫైలు చేతిలోకి తీసుకుని "కేసు గెలిపించాలి. అంతే కదా మీరు చెప్పదలచుకున్నది? నేను మీ అంత సమర్థురాలిని కాను. చేతనైనంత ప్రయత్నిస్తాను. మీరు ధైర్యంగా ఉండండి. మందులు జాగ్రత్తగా తీసుకోండి" లేచి నిలబడ్డది.

మూర్తి ఒక మాదిరిగా నవ్వాడు. కనుబొమలు పైకి లేచాయి. ముక్కు మీదికి వేలుపోయింది. నాలో హేళన హాస్యం వ్యంగ్యం తీసిపేతవంటి భావాలు తెలిప్పుడు నీవు సమర్థురాలివని ఏనాడో గ్రహించాను అన్నట్టున్నదా ముఖం.

చిరునవ్వైనా పైకి కనబడనీయకుండా పెదవులు బిగించి పట్టుకుంది సుమిత్ర.

"వస్తాను కేసు గెలిచిన తరువాతనే మళ్లీ మీ యింటికి రావటం" అన్నట్టు చూసి, చేతులు జోడించి మెల్లగా బయలుదేరింది.

కోర్టులో సీమంతినీదేవి కేసు వాదించేటప్పుడు ఆమె కంఠం కోర్టుహాలంతా మారు మ్రోగింది.

"స్త్రీని పురుషుడు శంకించినంత సులభంగా నిరూపించలేడు. కాని-స్త్రీని ఏమాటఅంటే తలవంచుకుని వెనక్కు తగ్గుతుందో పురుషుడికి తెలుసు. ఆ తురుపు ముక్కతోనే ఆమె జీవితంతో పేకాట మొదలు పెడతాడు" అంటూ ప్రారంభించి సీమంతినీదేవికి ఆస్తి పంచవలసి వస్తుందని ఆమె మరిది ఈ ఎత్తువేశాడని నిరూపించింది. సాక్ష్యాధారాలు చూపించింది. ఆ భార్యా భర్తలు తమ తొలి వంటను గురించి వ్రాసుకున్న జాబులు కోర్టువారి ఎదుట దఖలు పరచింది. మైనరు ముమ్మూర్తులా తండ్రి పోలికలో ఉండటంకంటె సాక్ష్యమింకేమి కావాలని కోర్టు వారిని ప్రశ్నించింది

సుమిత్ర స్త్రీల జీవితాలను గురించి వాళ్ల దుర్భర పరిస్థితులను గురించి వేదనా భరితమయిన వాళ్ల హృదయాలను గురించి కోర్టులో చూపుడు వేలితో నిర్దేశించి మాట్లాడుతుంటే స్త్రీపురుషుల కడుపులోని పేగులు కదిలాయి కన్నీళ్లు జాలువారాయి. న్యాయమూర్తి కూడా కళ్లజోడు తీసి రుమాలుతో కళ్లద్దుకున్నాడు.

సీమంతినీదేవి పక్షాన బలమైన సాక్ష్యాలున్నాయి ఆమె కేసు గెలిచింది. ఆమెకు అయిన ఖర్చులన్నీ అవతల పార్టీ భరించింది.

ఈ కేసుతో సుమిత్ర స్థాయి మరొక మెట్టు పైకెక్కింది.

సాయంత్రము ఆరుగంటలు కావస్తున్నది. మూర్తి గది చుట్టూ చెట్లు ఉండటంచేత త్వరగా చీకటి పడినట్లనిపిస్తున్నది. అప్పుడే పాలు తాగి కన్ను మూసినట్టున్నాడు మూర్తి.

ఇల్లంతా నిద్రపోతున్నట్లనిపించింది.

అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ సుమిత్ర ఇల్లంతా తిరిగింది. వంటయింటి వసారాలో ఉన్న వంటమనిషి ఆమెను చూసి నోట్లో ఉన్న సిగరెట్ దూరంగా పారేసి దిగ్గున లేచి నిలబడ్డాడు.

"ఈ యింట్లో ఎవరూ లేరా?" అడిగింది.

"అయ్యగారు పాలు తాగి పడుకున్నారమ్మా డాక్టరుగారు వచ్చి చూసి వెళ్లారు."

"అయితే ఇంకెవరూ లేరా ఇంట్లో?"

"అయ్యగారూ నేనేనండి. ఇంకెవరు ఉంటారండి? అయ్యగారికి పెళ్లవ లేదండి."

"ఓహో! ఇంకా పెళ్లి కాలేదా?" ఆమెకు అతడిపట్ల జాలి కలిగింది. మూసిన కన్ను తెరవకుండా పడిఉన్నాడు. నౌకరు తప్ప పలకరించే దిక్కులేదు. భార్యా పిల్లలూ ఉంటే ప్రేమతో పలకరిస్తూ ఆపాయ్యంగా పాలో గంజో తాగిస్తారు. రోగి తనకు కావలసినవి కరుణ కలిగించేటట్టు అడుగుతాడు. వాళ్లు ఆర్ద్రహృదయాలతో సమకూరుస్తారు.

మనిషి ఆపదలో ఉన్నప్పుడు అమ్మా అబ్బా అని మూలుగుతా డెందుకని?

ఆర్ద్ర హృదయంతో ఎవరైనా వచ్చి తనను తల్లి మాదిరిగా తండ్రిలా సమాశ్వాసించాలన్న అంతరంగంలోని ఘోషే మనిషిచేత అమ్మా అబ్బ అని అనిపిస్తుంది.

ఎవరు దయతో దగ్గరికిచేరి ఊరడిస్తే వాళ్ళలో అమ్మా అబ్బలను చూసుకోగలుగుతాడు. ఏ వయసులో ఉన్న స్త్రీ కయినా సరే పురుషుడికయినా- సరే మనసు ఊరడింపు కోసం తపించిపోతుంది. ఎంతటి ధీమంతుడైనా దీనిని దాటలేడు.

మూర్తి కూడా అందరి సామాన్యుల వంటి పరిస్థితిలో చిక్కుకున్నాడు.

"అమ్మా" అంటూ ఒత్తిగిల్లాడు.

సుమిత్రకు బిడ్డలులేరు. అసలు పెళ్ళేకాలేదు. కాని ఆమెది స్త్రీ హృదయం. అతడి పరిస్థితంతా అర్థం చేసుకుంది. తను చిన్నపిల్ల కాదు కనుక మూర్తి విషయంలో సంకోచపడలేదు.

"మూర్తిగారూ. ఎలా ఉన్నారు? ఇంకా జ్వరం తగ్గలేదా? మరీ నీరసించిపోయారు. మందులు తీసుకుంటున్నారా?" కుర్చీ మంచానికి దగ్గరగా లాక్కుంది.

"ఏమిటో-మందు తీసుకుంటున్నాను. డాక్టరు చెప్పిన ఇరవై ఒక్కరోజు గడిచింది గాని ఇంకా ఓపిక రాలేదండి" అన్నాడు నీరసంగా.

"అయిన వాళ్ళనెవరినయినా పిలిపించుకోవాలి ఇటువంటి సమయాలలో- ప్రాణంకంటె ఎక్కువేముంటుందండీ?" అంది సానుభూతి కనబరుస్తూ.

పెరిగిపోయిన గడ్డంలో పెదవులు సరిగా కనబడటంలేదు పెదవులు సాగినట్లు శుష్కించిన చెంపల కదలికవల్ల అతడు నవ్వినట్టు ఆమె గ్రహించుకుంది.

"ఏం? ఎవరూ వచ్చేవారు లేదా?"

"వచ్చేవారు కాదు అసలే ఎవరూలేరు" దీనంగా ఉన్నాయి అతడి చూపులు.

"ఎవరూ లేకుండా ఆకాశంలో నుంచి ఊడిపడ్డారా మీరు?" కడుపులో కొండంత జాలి-పైకి ఎగతాళిగా నవ్వేసింది.

అతడికీ నవ్వు వచ్చింది. మళ్లీ అంతలోనే విషాద మేఘాలు ముఖాన్ని కమ్ముకుపోయాయి.

"నేను ఇంకా నాలుగు నెలలకు పుడతాననగా మా నాన్న చనిపోయారు. లాయరు పట్టా పుచ్చుకున్న తరువాత అమ్మపోయింది. బంధువులెవరో నాకు బాగా తెలియదు" కళ్లు మూసుకుంటూ చెప్పాడు.

"మరి పెళ్లి?"

"అమ్మ సంబంధం కుదిర్చింది. పెళ్లి నెలరోజులుందనగా చనిపోయింది. తరువాత పెళ్లి ప్రశంస నా మనసులోకి రాలేదు."

"అయ్యో" అనుకుంటూ సుమిత్ర చేతివేళ్లు పెదవుల కానించుకుంది.

పావుగంట నిశ్శబ్దం ఆ గదిలో సంచారం చేసింది.

కళ్లు మూసుకున్న మూర్తి ఒక్కసారి కళ్లు తెరిచాడు

ఆమె ముఖాన్ని మరింత దీప్తివంతం చేస్తున్నాయి ఆమె చెవులకున్న రవ్వల కమ్మలు. అవి మెరుపులు విరజిమ్ముతున్నాయి. ఆమె ముఖంలో రవంత ఆందోళన.

ఆమె కళ్లు గోడకున్న అతడి ఫొటో వంక చూస్తున్నాయి. ఆ కళ్లలో కాంతులు మెరుపుల్లా మెరుస్తున్నాయి.

చటుక్కున స్ఫురించినట్టుగా "మూర్తిగారూ, సీమంతినీదేవి కేసు గెలించింది ఆమె మా యింటికి వచ్చి ఫీజు ఇచ్చి మిమ్ములను మరీ మరీ అడిగా

నని చెప్పమన్నది. ఇదిగో ఆమె ఇచ్చిన డబ్బు అసలు నేను మీకు ఈడబ్బు ఒప్పి గించ టానికే వచ్చాను" లేచి వంద రూపాయల నోట్ల కట్టలున్న పాకెట్ అతడి మంచమ్మీద పెట్టింది.

"అదేమిటి? ఆ కేసు నేను వాదించి గెలిపించానా? నాకెందుకీఫీజు? కష్టపడ్డారు- మీరు తీసుకోండి." చేతులడ్డం పెట్టాడు.

"నా కెందుకు? నేను కావాలని ఈకేసు తీసుకోలేదే? మీరు నన్ను పిలిచి ఈకేసు చూడమన్నారు, కనుక తీసుకున్నాను. సహజంగా ఆ కేసు ఎవరు వాదించినా ఆమెకు గెలుపు ఖాయం. ఇందులో నా గొప్పేముంది?"

"మీరు వాదించిన నాడు కోర్టులో హాజరయిన వాళ్ళు చెప్పారు- హాలంతా దద్దరిల్లి పోయిందట!"

"ఓ! అదా?" పకపక నవ్వింది. "అడవాళ్ళకు జరిగే అన్యాయాలను గురించి పెద్ద ఉపన్యాసం దంచేశాను."

ఆమె నవ్వుతుంటే అతడూ నవ్వాడు.

"మీరు మంచి ఆహారం తీసుకుని బలం తెచ్చుకుని కోర్టుకు రండి. ఇంకా ఎన్నాళ్ళు ఇలా మంచమ్మీద ఉంటారు?"

"నేనా? ఇలాగే మంచమ్మీద ఉండిఉండి ఏనాడో రాలిపోతాను" కళ్లు మూసుకుని తల ఆడించాడు.

"ఈ వేదాంతాలకేం గాని- వచ్చే వారానికయినా కోర్టులో ఉండేటట్టు చూసుకోండి" ఆమె మెల్లగా అడుగులు వేసుకుంటూ వచ్చింది. వెళ్ళేటప్పుడు గబగబా నడుచుకుంటూ వెళ్ళి కారులో కూర్చుంది

గేటు దగ్గర వంట మనిషి కనబడ్డాడు.

"ఏమిటి? మీ అయ్యగారికి పథ్యం బాగా చేసిపెట్టు. మాట్లాడే ఓపిక కూడా లేనట్టుగా ఉన్నారు" అంది అతడిని కారు దగ్గరికి పిలిచి

ఏం చేసినా ఎంతబాగా చేసినా తినటం లేదండి. నోటికి హితవుగా లేదంటా రండి" అన్నాడు చేతులు నలుపుకుంటూ.

"ఒకటి కాకపోతే మరొకటయినా తింటారు. నాలుగు రకాలుచేసి పెడుతూ ఉండు. బొత్తిగా ఓపిక లేకుండా ఉంది. ఈసారి డాక్టరుగారు వచ్చినప్పుడు చెప్పు టానిక్ రాపిస్తారేమో. లేకపోతే ఇంజక్షన్లు ఇవ్వమను" కారు దూసుకుంటూ వెళ్లిపోయింది.

ఇంటికి వెళ్లగానే తండ్రి గదిలోకి వెళ్లింది. ఆయన భోజనం వేళకు అయినట్టుంది. ఇంక పడుకోటానికి మంచమ్మీద కూర్చున్నారు.

"ఏం నాన్నా? అంతా క్షేమమేనా?" నవ్వుతూ అడిగి భుజమ్మీద చెయ్యేసింది.

"అంతా ఓకే తల్లీ. ఎక్కడికి వెళ్లావు? చాలా ఆలస్యమైంది?" అడిగాడు తల తడుముకుంటూ.

"నాన్నా, మనమిక్కడికి వచ్చిన కొత్తల్లో నాతో పాటు టెన్నిస్ క్లబ్బులో చేరి ఆడుతుండేవాడని చెప్పాను చూడు? ఆయన ఒక ఎడ్వకేటు. నాకు కోర్టులోనూ పోటీగా ఉంటాడు ఈ మధ్య జబ్బుపడి ఒక కేసు నా దగ్గరికి పంపాడు. ఆ కేసు గెలిచింది. ఫీజు ఇచ్చి వద్దామని వెళ్లాను."

అలాగా అంటూ ఆయన పక్క మీదికి ఒరిగారు.

మరునాడు టిఫిన్ కారియరుతో తన గదిలోకి అడుగు పెడుతున్న సుమిత్రను చూసి తెల్లబోయాడు మూర్తి.

"ఇవాళ ఈ వంటకాలు తిని చూడండి. మీ నోటికి హితవుగా ఉంటాయో లేదో చూద్దాం" పళ్లెం మంచినీళ్లు తెప్పించి తను స్వయంగా వడ్డించింది.

టీచరు ఎదుట పాఠం చదివే పిల్లవాడిలా తలవంచుకుని తినటం మొదలు పెట్టాడు మూర్తి.

"ఈ కూర ఒంటికి చాలా మంచిది. మరి కొంచెం వేసుకోండి. టొమాటో రసం ఇదో గ్లాసెడు తాగాలి. లేకపోతే బలం ఎలా వస్తుంది? కేసులు పట్టుకుని వాదించాలా? అంతసేపు నిలబడ గలగాలా?" కొసరి కొసరి వడ్డించింది మందలిస్తూ.

"కడుపునిండా తినేశాను. కళ్లు బరువెక్కి వాలిపోతున్నాయి. నిద్రపోతానో ఏమిటో ?"

"తినగానే నిద్రపోకూడదు. ఆ పడక్కుర్చీలో అట్లా కూర్చుని పేపరు చదవండి. నిద్ర తేలిపోతుంది" వంట మనిషితో చెప్పి తాను మంచినీళ్లు తెప్పించుకుని తాగింది.

"సరే సరే అన్నంత పనీ జరిగింది. పేపరు చేతిలోంచి పడిపోతోందిగాని సరిగా కూర్చోండి" అన్నది.

"కళ్లు మూసుకుపోతుంటే ఎట్లా కూర్చోను ?"

"అయితే ఒక పని చేయండి. మీరు మొట్టమొదట కోర్టులో ప్రవేశించినప్పుడు మీ స్థితి ఎట్లా ఉండేదో కాస్త చెప్పండి వింటాను."

"ఏముంది చెప్పటానికి నేను పట్టిన కేసును గురించి పైలు బాగా చదువుకుని వెళ్లి గట్టిగా వాదించే వాడిని."

"ఆఁ ? ఆఁ? అంతేనా? ఆర్గ్యుమెంటు అంతా బట్టీ పెట్టేసి అద్దం ముందర నిలబడి, ఆ గదే కోర్టనుకుని స్పీచ్ ఇవ్వటం మొదలు పెట్టలేదూ ? ఇంట్లో రిహార్సలు బాగా చేసుకుని ధైర్యం వచ్చిన తరువాత గదా కుర్రలాయర్లు కోర్టులో అడుగుపెట్టేది.? నిజమౌనా కాదా?" పెదవుల పైకి వస్తా వస్తానంటున్న నవ్వును అణిచిపెట్టింది.

"ఆఁ - ఆఁ - - అందరూ అట్లా కాదులెండి అయినా మీకు-మీకు-ఎట్లా తెలుసు ?" వింతగా ఆమె ముఖంలోకి చూశారు

ఆమె విరగబడి నవ్వింది. "నేనూ లాయర్నే కదండీ" అంటూ ఆపుకోలేక మళ్లీ నవ్వటం మొదలు పెట్టింది.

"మీరూ అలా చేసే ఉంటారు కదూ ?" మళ్లీ నవ్వింది.

ఇలా కబుర్లు చెబుతూ నవ్వుతూ నవ్విస్తూ ఉండగా వంట మనిషి ఇద్దరికీ కాఫీ తెచ్చారు.

ఆమె గంట చూసుకుంది. నాలుగు కావచ్చింది.

''అమ్మో. కోర్టునుంచి ఇంటికి వెళ్ళే వేళయింది'' మెల్లగా లేచి వాకిట్లోకి వచ్చింది. ''అయ్యగారికి రాత్రి బ్రెడ్ పాలు ఇవ్వు చాలు. టానిక్ మర్చిపోకు'' కారు స్టార్టు చేసింది.

ఇలా ప్రతిరోజూ ఆమె కోర్టుకు వెళ్ళినట్టుగా వేళ మీరకుండా టిఫిన్ కారియరు పట్టుకుని మూర్తి ఇంటికి వెళ్ళేది కబుర్లు చెబుతూ ఆయనచేత భోజనం తినేటట్టు చేసేది. తిరిగి నాలుగు గంటల లోపల ఇంటికి చేరేది.

నెల తిరిగేసరికి మూర్తి మామూలు మనిషయ్యాడు. ఇకనుంచి కోర్టుకు వెళ్ళగలనన్న ధైర్యం చేకూరింది. మరునాడు ఉదయం వేళకు లేచాడు. వంట మనిషి యిచ్చిన కాఫీ తీసుకుని పేపరు ఆసాంతం చదివి స్నానంచేసి తనగదిలో కూర్చున్నాడు. మధ్యమధ్య కళ్ళను ద్వారంవైపు తిప్పి చూస్తున్నాడు.

తొమ్మిదిన్నర– పది– పండకొండు గంటలు దాటుతున్నాయి. అతడికి ఆకలి– కడుపులో ఒకటే మంటగా ఉంది.

రోజూ సుమిత్ర టిఫిన్ కారియరుతో అన్నం తీసుకు వస్తున్నదని వంట మనిషి తనవరకే వంట చేసుకున్నాడు. అతడివేళకు భోజనముచేసి గుర్రుపెట్టి నిద్రపోవటం కూడా జరిగింది.

ఏమిటి? సుమిత్ర ఇవాళ ఎందుకు రాలేదు? ఒంట్లో ఏమయినా సుస్తీ చేసిందా? అలా అయితే ఫోను చేయవచ్చు కదా? ఆలోచిస్తూ గ్లాసెడు మంచి నీళ్లు తాగాడు మూర్తి.

ఒంటిగంటయింది. ఇక వంట మనిషిని లేపి వంట చేయించుకుందామని కేకలు పెట్టాడు.

అతడు వంటచేసి బల్లమీద పెట్టేసరికి మధ్యాహ్నం రెండు గంటలయింది. తినగానే నిద్ర వచ్చింది.

సుమిత్ర ఆ తరువాత మూర్తియింటికి రాలేదు. మూర్తికి భోజనం చేసినట్టుగా లేదు. కడుపు నిండినట్టుగా లేదు. ఆమె కబుర్లు చెబుతుంటే ఆనందంగా కాలం గడిచినట్టుగా లేదు.

మళ్లీ ఏమిటో నీరసం-అన్నం సహించకపోవటం ప్రారంభమయింది. కోర్టుకు వెళ్లినా పని చూసుకోలేకపోతున్నాడు. ఎవరితోనూ మాట్లాడాలని కూడా అనిపించటంలేదు. కాని కోర్టులో సుమిత్ర కనబడుతున్నది. చురుకుగా తన పని చేసుకుంటున్నది. ఇతడిని గురించి మాత్రం చూసీ చూడనట్టుగా వెళ్లిపోతున్నది. కాని ఆమెను చూడగానే అతడికి మాట్లాడాలన్న ఆరాటంగా ఉన్నది.

ఒంటరిగా కోర్టులో తనను కలుసుకునే అవకాశమే ఇవ్వటంలేదు సుమిత్ర.

ఒకనాడు సాయంత్రము సుమిత్ర తండ్రితో కబుర్లు చెబుతూ ఇంటిముందు లానులో కూర్చుంది. మూర్తి మెల్లగా వచ్చి వాళ్ల ముందర నిలబడ్డాడు.

"మూర్తిగారా? వచ్చి ఇలా కూర్చోండి. నాన్నా మూర్తిగారని చెప్పాను. జ్ఞాపకం ఉందా? వారే" అంటూ పరిచయం చేసింది సుమిత్ర.

కుశల ప్రశ్నల తరువాత మూర్తి ఆయనతో ధైర్యంగా చెప్పాడు-"సుమిత్ర గారు లేకపోతే నేను కేసులూ గెలవలేను. భోజనమూ చెయ్యలేను. చివరకు బ్రతకనూ లేను. నన్ను ఏం చెయ్యమంటారో చెప్పండి" కూర్చోకుండానే ఆయన వంక చూస్తూ అన్నాడు.

"అదేమిటి అలా అంటున్నారు? కోర్టులో లీడింగ్ లాయరట కదా మీరు? మా సుమిత్ర ఎప్పుడూ చెబుతూ ఉంటుంది మీ కబుర్లు" అన్నారాయన.

"అదంతా క్రిందటి జన్మ. ఇప్పుడు నన్నేం చెయ్యమంటారు?" దీనంగా ఉన్నాయి చూపులు.

"నేనేం చెప్పను?"

"మే మిద్దరం ఒకరినొకరం సంప్రతించుకుంటూ ప్రాక్టీసు చేస్తాం. నాకు సుమిత్ర తోడు కావాలి. దీనికి మీరంగీకరించాలి."

"నేనా? ఇప్పుడా?" ఆయన విస్మయంలో నుంచి తేరుకోవటానికి చాలా సేపు పట్టింది.

"సుమిత్రా, ఏమిటమ్మా ఇలాంటి మాటలు? నీ కర్థమవుతున్నాయా?" అయోమయంగా ఉందాయనకు.

"ఆయనంతే నాన్నా. సంపాదిస్తారు కాని ఆ డబ్బు దాచటం తెలియదు. మొన్న నేనిచ్చిన డబ్బు ఆబల్లమీద పడేశారు. అంతే. భోజనం కూడా దగ్గరుండి కబుర్లు చెబుతూ పెట్టాలి. ఆభోజనం కూడా అందరి వంటా నచ్చదు. ఒక నెల్లాళ్ళకే ఎంతో తీసిపోయారు మనిషి" ఎంతో ఆదుర్దాగా అంటూ మూర్తి వైపు చిలిపిగా చూపింది.

ఆయనకు వాళ్ళిద్దరినీ చూస్తూంటే ఏమనాలో తోచలేదు. కొంతసేపటికి "ఊరికే తోడు కావాలంటే ఏమన్న మాట? కాస్త ఆలస్యమయింది. అయితే మాత్రమేం? తిరుపతిలో వివాహం చేసుకుని హనీమూన్‌కు వెళ్ళరండి" అన్నాడు సంతోషంగా ఉన్నా గంభీరంగా.

మూర్తీ సుమిత్రలు చివాలున కుర్చీలలోనుంచి లేచి ఆయన పాదాలకు నమస్కరించారు.

(ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వార పత్రిక)

పరుగెత్తే బొమ్మ

సౌజన్య ఇంట్లో అడుగుపెడుతూనే "శైనీ ఏడీ?" అంటూ హాల్లో ఇటూ అటూ చూసింది.

"గదిలో పడుకున్నాడక్కా. వాడికి సన్నగా జ్వరం తగుల్తున్నది. డాక్టరు అన్ని పరీక్షలు చేశాడు. కాని జ్వరం తగ్గటం లేదు. నిన్ననే పెద్ద డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్లాము" అంతలో అతడి కంఠస్వరం గద్గదమయింది. తల వంచుకున్నాడు.

"డాక్టరేమన్నాడు? అసలు శైనీ గదిలోకి నన్ను తీసుకు వెళ్లు" తమ్ముడి భుజమ్మీద ఆప్యాయంగా చెయ్యేసింది సౌజన్య. అతడికి కన్నీరాగటంలేదు. "మందిచ్చి చూద్దాం కొన్నాళ్లు. టెస్టు కావాలి" అన్నాడు.

అంతలో ఇద్దరూ శైనీ గదిలోకి వచ్చారు. ఏడేళ్ల పిల్లవాడు కంఠంవరకూ దుప్పటి కప్పుకుని పడుకుని ఉన్నాడు.

సౌజన్య శైనీ పక్కలో కూర్చుని ఫాలభాగమ్మీద చెయ్యేసి రాస్తూ "ఒరే ఆనందూ! నీకు అనవసరమైన భయంగాని-ఈ రోజుల్లో కొద్దిగా జ్వరం తగిలిందంటే భయపడవలసిందేమీలేదు పెద్ద స్పెషలిస్టు దగ్గర జాగ్రత్తగా వైద్యం చేయిస్తే తగ్గిపోతుంది దీనికి భయపడతావేంరా? కమల ఏదీ? ఆవిడ కూడా నీలాగే భయపడుతోందా?" సౌజన్య లేచి వంట యింట్లోకి వెళ్లింది.

కమల కాఫీ గ్లాసు సౌజన్య చేతి కిస్తూ "ఒదినా! చూడు వాడిని నెలకా వచ్చింది" కన్నీళ్లు కార్చింది.

"ఏమిట్రా పిచ్చివాళ్లలా ఉన్నారు చూస్తే మీరిద్దరూ? వాడికేం భయం లేదు. మీరిద్దరూ అందుకేనా ఇట్లా చిక్కి శల్యాల్లా ఉన్నారు?"

మధ్యాహ్నం-భోజనాలయిన తరవాత తీరికగా తమ్ముడినీ మరదల్నీ దగ్గర కూర్చో బెట్టుకుని నవ్విస్తూ కబుర్లు చెప్పింది.

"ఏమిట్రా? ఇవేళేనా లేక ఉద్యోగం మానేసి ఇంట్లోనే ఉంటున్నావా?" మందలించింది సౌజన్య తమ్ముడిని.

"ఒకనెల సెలవు పెట్టారు ఒదినా. నేను పగలంతా వాడితో ఒంటరిగా ఉండలేక ఆయనను సెలవు పెట్టమన్నాను. నాకసలే భయం. అందులో అత్తయ్య క్షయతో పోయారని విన్నప్పటినుంచీ నాకు మరీ భయంగా ఉంది." బిక్కముఖం పెట్టింది.

"అదిగాక- అక్కయ్యా. షైనీ పాలు తాగమంటే మందు తీసుకోమంటే ఒకటే పేచీ పెడతాడు. తనొక్కతే చూసుకోలేదని సెలవు పెట్టాను" అన్నాడు ఆనందు.

"పిల్లలు పేచీ పెడతారని భయపడుతున్నారా? మిమ్మల్నిద్దరినీ చూసి ఏమనుకోవాలో తెలియటంలేదు. ఒరే ఆనందూ. షైనీని నేను చూసుకుంటాను. నీవు సెలవు కాన్సిలు చేసుకుని ఆఫీసుకు వెళ్లు. డాక్టరు ఇవాళా రేపట్లో వస్తాడా? మనమే వెళ్లాలా?" ఇద్దరి భుజాలూ తడుతూ లేచింది సౌజన్య.

ఏడాది క్రిందట చూసిన మేనత్తను షైనీ గుర్తుపట్టాడు.

"అత్తా ఎప్పుడు వచ్చావు? నాకేం తెచ్చావు?" లేచి కూర్చున్నాడు.

"నేను పొద్దున పది గంటలకు వచ్చాను. అప్పుడు షైనీగారు నిద్ర పోతున్నారు. వారికి బాటరీతో నడిచే బస్సు తెచ్చాను. గంతులు వేసే కోతిని తెచ్చాను" పెట్టెలో నుంచి తీసి చేతికిచ్చింది.

వాటిని షైనీ కిందా మీదా తిప్పి పరీక్ష చేస్తుంటే సౌజన్య అతడిని ఒళ్లో కూర్చోబెట్టుకుని "బాగుందా బస్సు? కోతినాడించు. అయితే ఒక షరతు. నీవు పక్కమీదనే ఉండి వాటిని దగ్గర పెట్టుకోవాలి. లేచి పరుగెత్తకూడదు మరి."

ఈ మాట వినగానే షైనీకి ఏడుపు ముంచుకు వచ్చింది. "అందరూ అంతే. పక్కమీది నుంచి లేవద్దు-లేవద్దు-ఒకటే మాట లేచి ఆడుకుంటా" సౌజన్య చేతుల్లో నుంచి తప్పించుకువెళ్లి బస్సును నాలుగుసార్లు ఇటునుంచి అటూ అటు నుంచి ఇటూ హాల్లో పరుగెత్తించాడు. కోతిచేత గంతులు వేయించాడు. సాయంత్ర మయేసరికి ఒక డిగ్రీ జ్వరం హెచ్చింది

డాక్టరు పక్కమీది నుంచి లేవనీయవద్దని చెప్పారు. అలసటకు జ్వరము హెచ్చుతుందని హెచ్చరిక చేశాడు.

సౌజన్య పిల్లల మనస్తత్వ శాస్త్రాన్ని బాగా అధ్యయనం చేసింది. లండన్ వెళ్లి డిప్లొమా తెచ్చుకుంది. బొంబాయిలో టీచరుగా పని చేస్తోంది. తన విజ్ఞానాన్నంతా వినియోగించి ప్రయత్నించటం మొదలుపెట్టింది.

హైనీ మంచం దగ్గర తన మంచం వేయించుకుంది. ఆ మంచానికి మరొక పక్క ఒక కుర్చీ వేసుకుంది హైనీకి పాలూ పళ్లూ భోజనం అంతా మేనత్త చేతి మీదుగా జరుగుతున్నాయి. హైనీ ఆమెను కోప్పడుతూ ఉంటాడు. విసుక్కుంటాడు. అరుస్తాడు. అలిగి మూతి ముడుచుకుంటాడు.

సౌజన్య నవ్వుతూ బ్రతిమిలాడుతుంది. ఏవేవో ఆశలు కల్పిస్తుంది. కథలు చెబుతుంది. పాట కథలు పాడి వినిపిస్తుంది.

"ఒక రాజుగారికి ఏడుగురు కొడుకులట."

"ఆc- ఆc. అది నాకు వచ్చు. చేపల కథ" అంటాడు చెవులు మూసుకుని హైనీ.

"ఒక ఏనుగు పొద్దున్నే చెరువులో స్నానం చేసి...."

"ఆc. అది నాకూ తెలుసు దర్జీ కథ" విసుక్కుంటాడు కళ్లు మూసుకుని ముక్కు చిట్లిస్తూ.

"పోనీ ఇంకోటి చెప్తా. ఇది నీవు విననిది. ఒక పిల్ల అడవిలో దారి తప్పిపోయిందట. తిరుగుతూ తిరుగుతూ ఓ యింటికి వచ్చిందట...."

"ఆc. ఇది నాకు ఇదివరకే వచ్చు. మూడు ఎలుగుబంట్ల కథ."

"అయితే నీవెప్పుడూ వినని కథ చెప్తా ఉండు హైనీ ఎండాకాలంలో ఒక చెరువు ఎండిపోతుందన్న భయంతో ఒక తాబేలు...."

నవ్వేశాడు హైనీ. "అత్తా. ఈ కథ నాకు రాదనుకున్నావా? తెలివి తక్కువ తాబేలు కొంగలు కర్రను కరిచి పట్టుకోమంటే దారిలో మరిచిపోయి నోరు తెరిచి